

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 10C/244/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3513203101
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Stachovič
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2015:3513203101.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Novom Meste nad Váhom, pred samosudcom JUDr. Andrejom Stachovičom, v právnej veci navrhovateľa: CD Consulting s.r.o., so sídlom Nagano Office Center, K červenému dvoru 3269/25a, 130 00 Praha 3, Česká republika, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o. , so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, proti odporcovi: Z. D., T.. XX.XX.XXXX, H. I. XXX, XXX XX Č., o zaplatenie 1.046,23 Eur a iné, takto

rozhodol:

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi zmenkovú sumu 974,20 Eur a zmenkovú odmenu 3,49 Eur, spolu s 6,00 % ročným úrokom zo sumy 1.046,23 Eur za obdobie od 04.09.2009 do 18.03.2010, t.j. 33,80 Eur a zo sumy 974,20 Eur od 19.03.2010 do zaplatenia.

Vo zvyšnej časti sa návrh zamieťa.

Odporca je povinný nahradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 448,48 Eur titulom trov právneho zastúpenia a 117,- Eur titulom zaplateného súdneho poplatku, všetko k rukám právneho zástupcu navrhovateľa.

Určuje sa, že odporca môže peňažný dlh splácať v pravidelných mesačných splátkach po 50,- Eur mesačne k 25. dňu príslušného kalendárneho mesiaca, od nasledujúceho kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom nadobudol tento rozsudok právoplatnosť. Omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zrochnosť celého plnenia.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podaným návrhom došlým súdu dňa 28.03.2013 domáhal voči odporcovi zaplatenia sumy 974,20 Eur z titulu zmenkovej sumy, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne z postupne dlžných súm za obdobie od 21.06.2009 do zaplatenia, 6,00 % ročného úroku z postupne dlžných súm za obdobie od 04.09.2009 do zaplatenia a z titulu zmenkovej odmeny vo výške 3,49 Eur. Návrh odôvodnil tým, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil odporca dňa 22.12.2008 na zmenkovú sumu 1.046,23 Eur. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Odporca mal zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, odporca vyplatil len časť pohľadávky, a to časť zmenkovej sumy vo výške 72,03 Eur, zostávajúcu časť zmenkovej sumy a príslušenstva neuhradil, preto navrhovateľ žiadal, aby ho súd v zmysle čl. 7 Nariadenia európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 k tejto povinnosti zaviazal rozsudkom.

Odporca sa k návrhu nevyjadril. Na pojednávaniach odporca predložil doklady o čiastočných úhradách, ktoré sa uskutočnili dňa 16.01.2009, 10.03.2009, 19.03.2010, 23.07.2014, 25.08.2014, 16.09.2014,

15.10.2014, 14.11.2014, 16.12.2014, 16.01.2015, 25.02.2015, 16.03.2015 na účet spoločnosti POHOTOVOŠŤ, s.r.o.

Navrhovateľ je obchodnou spoločnosťou so sídlom na území Českej republiky. Odporca ako fyzická osoba má bydlisko na území Slovenskej republiky. Žalovaná zmenka bola vystavená na území Slovenskej republiky, kde je i platobné miesto. Predmetom konania je cezhraničný spor v zmysle čl. 3 bodu 1 nariadenia Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, nakoľko navrhovateľ má sídlo v Českej republike, teda v členskom štáte inom ako v členskom štáte súdu, konajúceho vo veci. Hodnota pohľadávky v čase doručenia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky Okresnému súdu Nové Mesto nad Váhom nepresahuje 2.000,- EUR bez akýchkoľvek úrokov, výdavkov a nákladov, a preto sa podľa čl. 2 bodu 1 nariadenia Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, na tento spor uplatňuje nariadenie Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Odporca má bydlisko v obvode Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, ktorý je z tohto dôvodu v zmysle uvedeného nariadenia príslušným súdom na konanie vo veci. Takto určená právomoc súdu je i v súlade s čl. 16 bodu 2 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 Z.z. z 22.12.2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach.

Predmetom konania je spor zo zmenky. Zmenka bola vystavená podľa slovenského práva, miesto vystavenia i platobné miesto sa nachádzajú na území SR. Vzhľadom k tomu sa žalované vzájomné majetkové vzťahy účastníkov konania spravujú právnym poriadkom SR. Použitie právneho poriadku SR v súlade s § 10 a § 11 zák. č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších predpisov zodpovedá rozumnému usporiadaniu záväzkového vzťahu účastníkov konania. Iná dohoda účastníkov konania o voľbe rozhodujúceho práva v konaní preukázaná nebola.

Tunajší súdu rozsudkom č.k. 10C/244/2013-43 zo dňa 08.10.2013 návrh v celom rozsahu zamietol z dôvodu neplatnosti zmenky. Na odvolanie navrhovateľa odvolací súd rozsudok prvého stupňa zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Rozhodnutie odôvodnil tým, že odvolací súd nepovažuje právny záver prvostupňového súdu o neplatnosti zmenky z dôvodu rôznych údajov o jej splatnosti, za správny. Zo zmenky vyplýva jednoznačne doba splatnosti, pretože obsahuje údaj "zaplaťte pri predložení". Zmenka je platnou zmenkou, splatnou na videnie tak, ako to vyplýva z § 33 ods.1 Zákona zmenkového a šekového. Ak je zmenka splatná na videnie, a to buď podľa výslovnej doložky na nej uvedenej, napr. "zaplaťte na videnie", alebo "zaplaťte pri predložení", ale aj "zaplaťte za túto vista zmenku" a pod. alebo preto, že na nej, ak nejde o blanko zmenku, nie je splatnosť uvedená, a potom podľa čl. I § 2 ods. 2 a § 76 ods. 2 ZZŠ platí za zmenku splatnú na videnie zo zákona, nie je možné pri jej vystavení určiť, kedy bude skutočne splatná a ktorým dňom splatnosť nastane. Toto rozhodnutie je vždy na majiteľovi zmenky, ktorý v rámci lehoty stanovenej na predloženie, môže kedykoľvek zmenku na platenie označenej osobe predložiť a následne je nevyhnutné zmenku zaplatiť bez zbytočného omeškania. Oprávnenie majiteľa vista zmenky, pokiaľ ide o predloženie zmenky na platenie, a tým aj určenia dňa splatnosti, kedy musí byť zmenka zaplatená ihneď, nie je neobmedzené a majiteľ zmenky tak musí urobiť v určitej lehote. Zákon stanovuje podpornú ročnú lehotu, ktorá plynie od dátumu vystavenia uvedeného na zmenke, a to aj keby skutočný deň vystavenia bol preukázateľne iný. Táto zákonná lehota sa však uplatní len vtedy, ak nebude zo zmenky vyplývať iná lehota. Takúto inú lehotu môže vždy stanoviť vystaviteľ zmenky, a to tak dlhšiu, ako aj kratšiu. Indosanti potom už môžu lehotu zo zmenky len skrátiť, nie však predĺžiť. Tak, ako to vyplýva z § 75 bod 3 ZZŠ je údaj o splatnosti obligatórnou náležitosťou vlastnej zmenky, podstatou ktorej je sľub vystaviteľa zmenky, že majiteľovi zmenkovej sumy v mieste a čase tak, ako to vyplýva zo zmenky, zaplatí sám zmenkovú sumu. Z obsahu znenia zmenky, ktorá bola určená na videnie, teda po predložení, nevyplyva žiaden rozpor v údajoch o splatnosti. Veta "na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia" predstavuje prípustnú modifikáciu lehoty na predloženie zmenky k plateniu podľa ust. § 34 ods.1, tretia veta Zákona zmenkového a šekového, z ktorej vyplýva, že splatnosť zmenky nastáva v momente predloženia, pričom predložiť ju je možné v lehote 4 rokov od jej vystavenia a až po jej predložení, v lehote 4 rokov nastáva jej splatnosť. Nejde teda o neurčitý, resp. rozporný údaj o splatnosti zmenky, ktorý by spôsobil jej neplatnosť. Právne posúdenie veci prvostupňovým súdom je preto nesprávne. Odvolací súd dodáva, že z návrhu je bez pochybností zrejmé, že navrhovateľ uplatňuje nároky na peňažné plnenie z vlastnej zmenky, a to na zmenkovú sumu, úrok, a zákonný šesťpercentný úrok. Ďalej uvedené sa vzťahuje na zmenku všeobecne, prípadne v špecifikách na zmenku vlastnú. Zmenka je samostatným právnym dôvodom (titulom) vzniku práv a povinností, tak ako je ním v iných

prípadoch napríklad priamo zákon, zmluva, delikt, konštitutívne rozhodnutie súdu a pod. Zmenka nie je právnym úkonom. Je listinným cenným papierom, ktorý vzniká na základe právneho úkonu. Vzhľadom na uvedenú povahu samostatného právneho dôvodu, vyplývajú práva zo zmenky vždy bez ďalšieho iba zo samotnej zmenky. Preto iba zmenka, teda nič viac ako samotná listina náležitého obsahu, je vždy dostatočná na preukázanie práv z nej vyplývajúcich. Súčasne sú požiadavky na obsah platnej zmenky natoľko minimálne, že na nej nemusí byť uvedené, prečo k jej vzniku došlo, nemusí byť teda uvedený hospodársky dôvod (kauza) jej vzniku, v čom spočíva abstraktnosť tohto cenného papiera. Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ majiteľ zmenky uplatní na súde práva zo zmenky a predloží platnú zmenku, vznik nároku zo zmenky tým preukáže. Zásadný aspekt veci spočíva v špecifikách procesného postupu, na základe ktorého bol nárok uplatnený a vo veci konané. Nariadenie upravuje osobitný procesný postup, ktorého cieľom je zjednodušené uplatnenie nárokov s nízkou hodnotou sporu v cezhraničných sporoch. Nie je však procesnou úpravou úplnou a izolovanou. Z povahy prameňa tohto právneho predpisu ale aj z jeho výslovného znenia (čl. 19 Nariadenia) vyplýva vzťah jeho špeciality k lex fori, teda k procesnému predpisu štátu konajúceho súdu, v tomto prípade k O.s.p. Všetky Nariadením neupravené otázky, sa teda riešia podľa O.s.p. Osobitne je potrebné poukázať, že ako každý procesný predpis, aj Nariadenie je v prvom rade prostriedkom k dosiahnutiu spravodlivého súdneho rozhodnutia. Prvostupňový súd v odôvodnení rozsudku vysvetľoval danosť svojej právomoci a miestnej príslušnosti aj v zmysle čl. 16 bodu 2 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, ktorý upravuje právomoc vo veciach spotrebiteľských zmlúv, ak je žalovaný spotrebiteľ. Aj keď v ďalšom prvostupňový súd neuvádza právne posúdenie veci ako veci spotrebiteľskej, odvolací súd dodáva, že z vykonaných dôkazov je nepochybné, že zmenka bola vydaná na rad spoločnosti Pohotovosť, s.r.o., o ktorej je z verejného registra (obchodný register) zrejmé, že je poskytovateľom úverov, pričom nie je bankou. Súčasne zmenka obsahuje údaj "číslo zmluvy" s viacmiestnym číselným údajom, javí sa vystavená v sérii viacerých typovo totožných zmeniek s predtlačeným remitentom v osobe spoločnosti Pohotovosť, s.r.o., predtlačeným zmenkovým úrokom 0,25 % denne (91,25 % ročne) a súčasne v predtlačí predpokladá rozlišovanie, či je vystaviteľom fyzická osoba - nepodnikateľ, alebo živnostník (alternatívne uvádza napr. rodné číslo/IČO a pod.). V tomto prípade bol vystaviteľ zmenky, teda odporkyňa identifikovaná údajmi nepodnikateľa. Zo samotného obsahu zmenky sa s vysokou pravdepodobnosťou javí, že zmenka sa týka spotrebiteľského vzťahu (ust. § 52 OZ). Táto skutočnosť sa javí ako pravdepodobná aj z vykonaného dôkazu výsluchom odporkyne, ktorá k veci vypovedala, že si zobral úver od Pohotovosť s.r.o. vo výške 400,-Eur a uhradila sumu 207,-Eur, pričom úroky a poplatky predstavujú sumu 359,-Eur, čo považuje za neprimerané. Zároveň súdu chcela predložiť originál listiny zmluvy o úvere uzavretej so spoločnosťou POHOTOVOSŤ, s.r.o. ako veriteľom. Zo zápisnice o pojednávaní však nevyplýva, či tento dôkaz súd prijal, ani že by súd dôkaz touto listinou vykonal v súlade s § 129 O.s.p. (t.j. čítaním alebo oznámením jej obsahu), napokon tento dôkaz prvostupňový súd neuvádza ani v odôvodnení svojho rozsudku ako dôkaz, z ktorého by pri rozhodovaní vychádzal. Zároveň súd v odôvodnení rozsudku nespomína vykonaný dôkaz výsluchom odporkyne a neoznačuje ho za dôkaz, o ktorý by oprel svoje zistenia a úvahy. Je skutočnosťou známou z vlastnej činnosti súdu, zvlášť z exekučných vecí, že spoločnosť Pohotovosť, s.r.o. poskytovala úvery v prevažnej miere spotrebiteľom, a že tieto úvery boli zabezpečené zmenkou. Vyžadujúc bežnú podnikateľskú opatrnosť navrhovateľa, ktorý nadobudol a na súde uplatnil rovnakým spôsobom stovky zmeniek od spoločnosti Pohotovosť, s.r.o., je potrebné uvedené vedomosti o pôvode zmenky predpokladať aj u neho. Existujú tak objektívne pochybnosti o tom, či predložená zmenka, i keď platná, je spôsobilou zaväzovať odporkyňu k plneniu podľa nej. Javí sa totiž, že pôvod zmenky je v spotrebiteľskom vzťahu, v ktorom je potrebné so zmenkou narábať zvlášť opatrne. Súčasne je priamo zo zmenky zrejmé, že zaväzuje k plateniu úroku vo výške viac ako 90 % ročne, čo tiež vyžaduje zvýšenú pozornosť súdu z pohľadu prípustnosti takéhoto vysokého plnenia. Vzniknuté pochybnosti o kvalite zmenkovej zmluvy, na základe ktorej zmenka vznikla, je potrebné odstrániť, aby mohol súd vo veci vydať rozhodnutie spĺňajúce požiadavky súdneho rozhodnutia, teda rozhodnutie najmä zákonné a spravodlivé. Preto je oprávnený vykonať za účelom odstránenia uvedených pochybností ďalšie dokazovanie, ktoré je tu nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci (ust. § 120 ods. 1 O.s.p.). Toto ďalšie dokazovanie vykoná aj na preukázanie tvrdení odporcu aj na odstránenie pochybností vyplývajúcich priamo z najvýznamnejšieho dôkazu predloženého navrhovateľom, teda zo zmenky. Pokiaľ priamo z dôkazu, na ktorom je založený uplatnený nárok, vznikajú závažné pochybnosti o tom, či je uplatnený nárok v súlade s právom, nemôžu tieto pochybnosti ostať súdom neodstránené. Súd je tu povinný zvoliť taký procesný postup, ktorým uvedenú vlastnú pochybnosť o zákonnosti uplatneného nároku odstráni, teda aj postup podľa ust. § 120 ods. 1 O.s.p. Predíde tak vydaniu rozhodnutia, o predmete ktorého by z hľadiska súladu s právom sám pochyboval, čo by bolo v priamom rozpore so základným

poslaním súdu, ktorým je ochrana práva. Ďalšie dokazovanie k otázkam zmenkovej zmluvy - kauzy zmenky, je tak z hľadiska jeho dôvodu prípustné, i keď iba výnimočne. Dokazovanie slúži na to, aby rozhodnutie súdu obstálo z hľadiska spravodlivosti, ktorá musí byť v právnom štáte dosiahnuteľná v zásade na základe akéhokoľvek právneho predpisu, zvlášť ak na spravodlivosť ako vodiaci princíp svojej právnej úpravy predpis priamo odkazuje (bod 1 preambuly Nariadenia). V každom prípade však musí byť toto dokazovanie vykonané zákonným spôsobom, teda s možnosťou účastníkov vyjadriť sa k nemu. V plnej miere sa možno stotožniť so závermi Vrchného súdu v Prahe, ktoré konštatoval vo svojom rozsudku z 29.04.2013, sp. zn. 9 Cmo 122/2013 (Právní rozhledy 13-14/2013, str. 508, tiež www.beck-online.cz). Citovaný rozsudok totiž v dotknutej časti vychádza z principiálne identickej právnej úpravy spotrebiteľského práva a z totožnej právnej úpravy zmenkového práva. Vrchný súd uvádza: "Je potrebné mať na zreteli, že v posudzovanom prípade je zmenková zmluva v zmysle definície ust. § 52 Občianskeho zákonníku (ObčZ) spotrebiteľskou zmluvou. Nemožnosť uzavrieť v tomto prípade zmenkovú zmluvu zakladajúcu zmenku na rad možno nepriamo dovodiť aj zo zákazu stanoveného v ust. § 56 ods. 1, ods. 3 písm. k) ObčZ". (V slovenskom právnom poriadku ust. § 53 ods. 1 OZ v znení ku dňu vystavenia zmenky, podľa ktorého spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka") a tiež ust. § 53 ods. 4 písm. b) OZ, podľa ktorého sa za neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľskej zmluve považujú najmä ustanovenia, ktoré dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti, alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa.) K druhému citovanému ustanoveniu vrchný súd ďalej uvádza, že pokiaľ nemôže prevod dlhu dodávateľa spôsobiť zhoršenie vymožitelnosti pohľadávky spotrebiteľa, je nutné dospieť k záveru, že takáto nedovolenosť platí aj v opačnom postavení, teda keď dodávateľ prevádza pohľadávku (v danom prípade zmenku, ako vec, ktorá generuje pohľadávku) a spotrebiteľ má v dôsledku tohto prevodu sťažnú obranu voči nadobúdateľovi. Vrchný súd napokon uzatvára, že pokiaľ nie je v zmenkovej zmluve (teda aj v zmenke; pozn. odvolacieho súdu) vylúčená prevoditeľnosť zmenky rubopisom (doložkou "nie na rad" podľa § 11 ods. (2) ZŠZ; pozn. odvolacieho súdu), potom taká zmluva obsahuje dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán k ujme spotrebiteľa. Z uvedeného prijíma vrchný súd záver, že pre rozpor so zákonom je podľa § 39 ObčZ (ust. § 39 OZ) neplatná zmenková zmluva, na základe ktorej spotrebiteľ podpísal v prospech podnikateľa zmenku na rad súvisiacu so spotrebiteľským úverom. Táto skutočnosť nespôsobuje neplatnosť zmenky, zakladá však dôvodnú obranu proti povinnosti zaplatiť zmenku jej majiteľovi. Na závery citovaného rozsudku odkazuje aj Ústavný súd ČR vo svojom náleze IV. 457/2010 zo dňa 18.07.2013 (www.nalus.usoud.cz), v ktorom sa zaoberal problematikou indosovaných zmeniek v spotrebiteľských vzťahoch. Zo vyššie uvedeného teda vyplýva, že v ďalšom konaní je prvostupňový súd oprávnený vykonať dôkazy k okolnostiam kauzy zmenky, z ktorej navrhovateľ uplatňuje právo, a to v zásade všetky, ktoré bude nevyhnutne potrebovať na spravodlivé rozhodnutie vo veci. Do úvahy tu prichádza najmä listina úverovej zmluvy označenej na zmenke, ktorá chcela odporkyňa v konaní predložiť, no dôkazy neboli na pojednávaní vykonané v súlade s § 127 O.s.p. Pri vykonaní dôkazu listinou na pojednávaní súd postupuje tak, že listinu alebo jej časť prečíta, alebo oznámi jej obsah. Dokazovanie musí prvostupňový súd vykonať spôsobom zaručujúcim účastníkom právo na vyjadrenie k dôkazom. Pokiaľ sa bude jednať o dôkazy, ku ktorým vykonaniu pristúpi bez návrhu účastníkov, musí účastníkom pred rozhodnutím vo veci uviesť, k akým rozhodujúcim skutočnostiam mieni dokazovanie vykonať a aké dôkazy mieni vykonať. Pokiaľ nariadi vo veci pojednávanie, na ktorom predmetné dokazovanie vykoná, uvedené práva účastníkov tým naplní, pretože im možnosť vyjadriť sa k dôkazom vytvorí na pojednávaní. Pre prípad, že z vykonaného dokazovania prvostupňový súd zistí, že zmenka má pôvod v spotrebiteľskom vzťahu, vykoná ďalšie skutkové zistenia potrebné k otázkam platnosti zmluvy, na základe ktorej zmenka vznikla (kauzy zmenky). Pri právnom posúdení týchto zistení sa bude riadiť vyššie uvedenými právnymi závermi o dopade prípadnej neplatnosti kauzy zmenky, na uplatnené plnenia zo zmenky.

Podľa článku 19 cit. nar. pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

Súd sa oboznámil s návrhom spolu s prílohami, originál zmenkou, spisovým materiálom tunajšieho súdu vedeného pod sp.zn.: 4Er/637/2011, 7Er/909/2010, pričom zistil nasledovný skutkový stav veci:

Riadiac sa názorom odvolacieho súdu súd vlastnou činnosťou zistil, že zmenka bola vystavená na zabezpečenie peňažného záväzku z úverovej zmluvy, teda spôsobom dovoleným v zmysle § 4 ods. 6

zákona č. 258/2001 Z.z. zákona o spotrebiteľských úveroch. Zmenka v zmysle zmluvných dojednaní z úverovej zmluvy bola vyplnená dňa 21.06.2009 s aktuálnou dlžnou sumou, teda úhrady, ktoré predložil odporca, neslúžili na úhradu zo zmenky s výnimkou úhrady zo dňa 19.03.2010 (úhrada, ktorá sa uskutočnila v období po vyplnení zmenky a pred indosáciou). Okrem toho ostatné úhrady boli poukázané na účet spoločnosti POHOTOVOSŤ, s.r.o. a nie na účet majiteľa zmenky, t.j. navrhovateľa.

Navrhovateľ predložil v konaní vlastnú zmenku, ktorá obsahuje nasledovné údaje:

Označenie, že sa jedná o zmenku

Číslo zmluvy: XXXXXXXX

Meno, priezvisko, rodné číslo a podpis vystaviteľa - odporcu

Miesto vystavenia: v U.

Dátum vystavenia: 22.12.2008

Zmenková suma: 31.518,73 Sk

Vyhlasenie vystaviteľa: „Zaplatím za túto zmenku pri predložení na rad: POHOTOVOSŤ, s.r.o., IČO 35 807 598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava, zmenkový úrok 0,25 % denne od 21.06.2009“

Splatné: POHOTOVOSŤ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava,

Doložka: "bez protestu", "na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia"

Na rube zmenky sa nachádza indosament (rubopis), ktorým bola zmenka prevedená na navrhovateľa.

Podľa čl. I § 75 zák. č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov vlastná zmenka obsahuje:

1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná;
2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;
3. údaj sročnosti;
4. údaj miesta, kde sa má platiť;
5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť;
6. dátum a miesto vystavenia zmenky;
7. podpis vystaviteľa.

Podľa čl. I § 11 ods. 1 zák. č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).

Podľa čl. I § 5 ods. 1 zák. č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov v zmenke zročnej na videnie alebo na určitý čas po videní môže vystaviteľ ustanoviť zúrokovanie zmenkovej sumy. V inej zmenke platí táto doložka za nenapísanú.

Podľa čl. I § 48 ods. 1 bodu 2., bodu 4. zák. č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov majiteľ zmenky môže postihom žiadať šesťpercentné úroky odo dňa zročnosti. odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške.

Podľa § 33 ods. 1 zák. č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov zmenka môže byť vystavená:

- na nahliadnutie;
- na určitý čas po nahliadnutí;
- na určitý čas po dátume vystavenia;
- na určitý čas.

Podľa ods. 2 cit. zák. zmenky s inou dobou splatnosti ako je vyššie uvedené alebo so splatnosťou postupnou sú neplatné.

Podľa § 34 ods. 1 cit. zák. zmenka na videnie je sročná pri predložení. Musí byť predložená na platenie do jedného roku od dáta vystavenia. Vystaviteľ môže túto lehotu skrátiť alebo určiť lehotu dlhšiu. Indosanti môžu tieto lehoty skrátiť.

Podľa § 37 ods. 1 Obč. zák. právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 41 cit. zák. ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

Podľa § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. zákona o spotrebiteľských úveroch v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

Podľa ods. 7 cit. zák. veriteľ zodpovedá za škodu vzniknutú spotrebiteľovi porušením odseku 6 veriteľom.

Podľa § 160 ods. 1 O.s.p., ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Na podklade vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh je čiastočne dôvodný. Zmenka bola vystavená odporcom dňa 22.12.2008. Predmetná zmenka je platná, riadiac sa názorom odvolacieho súdu, a na základe tejto zmenky je odporca, ako dlžník, ktorý ju vystavil, povinný splniť svoj bezpodmienečný sľub, že zaplatí zmenkovú sumu do rúk toho, kto mu predloží zmenku v čase jej splatnosti. Odporca si svoju povinnosť nesplnil, pričom namietol, že dlh spláca na účet spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o.. Vzhľadom k tomu, že došlo k indosácii zmenky, súd s poukazom na čl. I § 17 zákona č. 1951/1950Zb. sa touto námietkou nezaoberal, nakoľko nebolo v konaní preukázané, že majiteľ zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Keďže nedošlo k dobrovoľnému a včasnému plneniu zo strany odporcu, súd ho rozsudkom zaviazal na úhradu zmenkovej istiny, spolu príslušenstvom, ktoré bolo určené v súlade s § 48 ods. 1 bodu 2, bodu 4. zák. č. 191/1950 Zb., platného v rozhodnom čase.

Odporca na nariadenom pojednávaní uviedol, že je ochotný splácať dlh po 50,- Eur, viac si nemôže dovoliť. Je dôchodca, pričom poberá dôchodok vo výške 370,- Eur mesačne. Býva v staršom rodinnom dome, v ktorom je sama, kde si platí všetky energie. Vzhľadom na svoj vek má aj zdravotné komplikácie, pričom mesačne vynakladá na lieky viac ako 50,- Eur mesačne. Z tohto dôvodu nie je možné, aby uhradila viac, ako vyššie uvedenú čiastku. V súlade s vyššie citovaným ustanovením súd určil možnosť peňažného plnenia v splátkach tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Navrhovateľ mal právo zo zmenky žiadať od odporcu zmenkový úrok zo zmenkovej sumy vo výške 0,25 % denne, čo je 91,25 % ročne.

Občiansky zákonník a ani iné právne predpisy výslovne neustanovujú, do akej výšky je možné pri úvere dohodnúť úroky. Z tejto skutočnosti však nie je možné úspešne dôvodiť, že by výška úrokov závisela len na dohode účastníkov, resp. len na vystaviteľovi zmenky a že by teda nepodliehala žiadnemu obmedzeniu. Rozpor s dobrými mravmi predstavuje také konanie, ktoré je zjavne právne neprijateľné, pretože je z hľadiska oprávnených záujmov strán a spoločnosti hrubo nevyvážené. Neprimeranou, a teda odporujúcim dobrým mravom, je spravidla taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe jej zjednania obvyklou, najmä s prihliadnutím k úrokovým sadzbám uplatňovanými bankami pri poskytovaní úveru. V prejednávanej veci súd zistil, že úroková miera o spotrebiteľských úveroch poskytovaných bankami bola v čase splácania úveru odporcom priemerne vo výške 10,96 %. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľom požadovaný úrok podstatnou mierou presahoval horný limit obvyklej úrokovej miery, súd vyhodnotil postup navrhovateľa za konanie v rozpore s dobrými mravmi, ktoré je postihnuté absolútnou neplatnosťou v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.

Na základe vyššie uvedeného súd návrh v časti zmenkových úrokov zamietol, pretože nárok navrhovateľa na úroky nemohol požívať právnu ochranu, pretože sa odvíjal od úkonu, ktorý bol postihnutý absolútnou neplatnosťou pre rozor s dobrými mravmi. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že súd

v obdobnej veci už rozhodol rozsudkom v konaní vedenom na tunajšom súde pod č.k. 10C/139/2010-52 zo dňa 26.07.2011, pod č.k. 10C/26/2013-37 zo dňa 13.08.2013, pod č.k. 10C/371/2013-52 zo dňa 26.08.2014, na ktoré v celom rozsahu odkazuje.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 142 ods. 1,3 O.s.p. tak, že pomerne úspešnejšiemu navrhovateľovi priznal náhradu trov konania podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. a), b), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 4 vyhl. č. 655/2004 Z.z. nasledovne:

18.03.2013 - za prevzatie a prípravu obhajoby	51,45 Eur
28.03.2013 - za písomne podanie na súd (návrh)	51,45 Eur
08.10.2013 - za účasť na pojednávaní.....	51,45 Eur
14.11.2013 - za písomne podanie na súd (odvolanie)	51,45 Eur
Paušálna náhrada 4 x po 7,81 Eur.....	31,24 Eur
08.10.2013 - náhrada za stratu času 6 polhodín po 13,01 Eur.....	78,06 Eur
08.10.2013 - náhrada za použitie osobného motorového vozidla EČV: BL097FG za cestu z Bratislavy do Nového Mesta nad Váhom a späť základná náhrada (222 km x 0,183 Eur)	40,63 Eur
spotreba pohonných hmôt (222 / 100 x 5,5 x 1,475 Eur).....	18,- Eur
Spolu.....	373,73 Eur
DPH (20 %)	74,75 Eur
Trovy právneho zastúpenia.....	448,48 Eur
Súdny poplatok za návrh.....	58,50 Eur
Súdny poplatok za odvolanie.....	58,50 Eur
Trovy konania spolu.....	565,48 Eur

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, podpis, dátum) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie je potrebné podať v potrebnom počte rovnopisov spolu s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak potrebný počet rovnopisov účastník nepredloží, súd vyhotoví kópie na jeho trovy, t.j. 0,50 Eur/stranu (§ 42 ods. 3, 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
- sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (dôkazy sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, dôkazmi má byť preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne

rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4, účastník konania bez svojej viny nemohol dôkazy označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak nebude povinnosť uložená rozhodnutím dobrovoľne splnená, možno podať návrh na exekúciu podľa osobitného predpisu.